

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Reliqua ad Baptismi notitiam requisita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

esse juxta illius mentem; postquam enim hic, quæst. 68. art. 10. objecisset, cum Judæi sint ferivi Christianorum, posse eorum filios licite baptizari, respondet Judæos non esse proprie servos, sed politicè tantum Christianis subesse, quo responso satis declarat, si verè & proprie essent servi, posse eos, reluctans etiam parentibus, licite baptizari; quod idem docet 2. 2. quæst. 10. a. 12. ad tertium. Hujus autem rei veritas à receptâ illâ passim doctrinâ pendet, posse scilicet ex vi potestatis, quam dominus in servos habet, filium à parente separari, si verò semel sit separatus, nec sit verisimile eum amplius ad parentem rediturum, nil obstat quo minus licite baptizetur, ut numero præcedente diximus de filio infidelis nullo modo subiecti Christianis. Quare existimo ulterius posse dominum vendere parentem in partes longinquas, ut habeat opportunitatem filium ejus baptizandi; in hoc enim utitur jure suo, nec ullam ei facit injuriam.

VII.
Quid si alter ex parentibus sit infidelis, alter baptizatus.

Si infans ex altero tantum parente baptizato nascatur, S. Thomas in supplemento, quæst. 79. art. 4. ad 4. Sotus, Sylvester, & Henriquez libro 2. cap. 25. existimant eum posse utroque etiam parente invito baptizari, modò absit periculum apostasie. Ratio est; cum enim alter ex parentibus subjiçatur immediatè spirituali jurisdictioni Ecclesie, infans ratione illius eidem jurisdictioni subjiçitur mediatè. Deinde in dubio, & æquali conditione stare potius oportet pro innocente, in tanto præsertim periculo, ac est amissio æternæ salutis.

VIII.
Quocumque modo infidelium filii redduntur mancipia Christianorum, possunt baptizari.

Tertia conclusio: Probabilius etiam videtur quod affirmat Durandus in 4. distinct. 4. q. 6. Suarez, Vasquez, Valentia, Henriquez & alii, filios scilicet eorum infidelium, qui in bello à Christianis capti sunt, vel aliâ ratione illorum mancipia redduntur, posse invitatis parentibus baptizari, modò ab eis abstrahantur, provideaturque ne ad eos cum periculo apostasie redeant. Quod etiam verius existimo de eorum infidelium infantibus captis, cum quibus justum bellum à Christianis geritur, quamvis eorum parentes necdum in Christianorum potestatem venerint: sicut enim alia bona possunt ab infidelibus illis citra injuriam auferri, ita & liberi, sicque abstracti, à parentibus, licite baptizari: utrum autem semper expediat, constabit ex sequentibus.

IX.
Volunt aliqui tenari dominos Christianos hujusmodi infantes baptizare.

Imò ulterius aliqui affirmant, non solum posse dominos Christianos infidelium infantes hoc modo jure belli captos baptizare, sed etiam teneri, nec posse eos reddere parentibus: ita sentire videtur Scotus, Gabriel, & alii nonnulli, idque universim asserunt de omnibus infidelium infantibus, quocumque modo in potestatem dominorum Christianorum pervenerint, & fiant mancipia.

X.
Verius est non obligari dominos baptizare hos infantes.

Contrarium tamen cum communi Theologorum sententiâ videtur probabilius, nullam scilicet esse obligationem hos infantes baptizandi. Hæc, inquam, est communis ferè omnium sententia, docentium non expedire infantes hosce à parentibus abstrahi, ut baptizentur. Ratio autem assertiois est; in primis enim hæc obligatio in nullo jure positivo fundatur, ut constat, nam ex jure gentium tenentur domini hos parvulos parentibus justum pretium pro eorum redemptione offerentibus reddere, juris autem gentium conservatio, & ad religionis ac fidei nostræ honorem apprimè spectat, Christianæque Reipublicæ utilitati ac dignitati maximè est necessaria.

Cum ergo jure divino nullus teneatur infantem, nisi in mortis periculo baptizare, non est unde hos infantes baptizandi obligatio oriatur.

SECTIO QUARTA.

Reliqua ad Baptismi notitiam requisita.

NON tantum licite possunt, Christianorum I. infantes prius baptizari, quam possunt liberè hoc velle, sed etiam expedit ut id fiat, imò est præceptum Ecclesie, ut eorum Baptismus diu non differatur. Dux primæ partes definitæ sunt in Concilio Tridentino sess. 7. can. 13. de Baptismo, ubi Anathema ei dicit Concilium, qui affirmaret, præstare non baptizare parvulos, quam eos non proprio actu credentes baptizare. Unde jam inde à nascente Ecclesiâ hanc semper inter fideles viguisse consuetudinem, ex Sanctis Patribus ostendit Suarez hic, disp. 25. sect. 2. quare primo ad hoc opportuno tempore iis est conferendus Baptismus.

Hinc probatur tertia assertiois pars, debere II. scilicet eos, dum adhuc in infantia sunt, baptizari; quamvis enim nullum hac de re, secluso periculo mortis, extet præceptum, communis tamen Ecclesie consuetudo, ut rectè Suarez citatus, vim legis seu præcepti habet, per quod obligantur illi, ad quos ea cura pertinet, ut eorum Baptismus diu non differant, & ferè differri non debet ultra octiduum: etiam si, ut notat Pater Tannerus hic, disp. 4. quæst. 3. dub. 1. mos olim in Galliâ fuerit, ut non alio, seclusâ necessitate, quam Paschæ & Pentecostes tempore baptizarentur, ut ex Concilio Matifconensi II. can. 3. constat.

Hanc veritatem impugnârunt olim hæretici III. quidam tempore Sancti Bernardi, quos Petrus brusianos & Henricianos vocabant. Nostro etiam tempore hanc hæresim denuò suscitavit Balthasar Pacimontanus, qui ut ait Pater Tannerus citatus, quondam Professor fuit & Parochus Ingolstadtii, ac tandem Viennæ unâ cum uxore combustus facem prætulit Anabaptistis, ut cum hac in re sequerentur. Hi negabant Baptismus infantibus vel licite, vel valide ante rationis usum conferri, quare ad adultam ætatem omnes, nonnulli ad trigessimum ætatis annum, quo tempore Christus baptizatus est, Sacramenti hujus administrationem differendam affirmabant. Sed facile refelluntur ex dictis; qui verò hoc eorum somnium fusiùs impugnatum videre cupit, consulat Bellarminum libro primo de Baptismo, capite octavo. In eodem etiam errore fuit Lutherus, docens sine propriâ & actuali fide Baptismus nemini prodesse. Occasionem verò, ut aliis hujus temporis hæresibus, ita huic etiam, more suo præbuit Erasmus in paraphrasi in Mattheum.

Quæres: Utrum baptizari possit parvulus jam morti proximus, si vel per minimam aquæ asper- sionem timeatur ne ei mors acceleretur? Respondetur, casum moraliter esse impossibile, præsertim si aqua calore modico temperetur, ac parum tantum aquæ infundatur, & confestim abstergetur. Si verò admittatur casus, Soto in 4. dist. 3. art. 8. ait illum qui hoc modo infantem (idem est de adulto) baptizat, & mors inde sequitur,

I. Non tantum licitum est, sed etiam expedit Christianorum infantes ante rationis usum baptizare.

II. Offenditur dari præceptum baptizandi infantem.

III. Quinam hæretici baptismum parvulis conferendum esse negaverunt.

IV. Quid sitimentur fore ut infantem mors per baptismum acceleretur.

sequitur, gravi se sacrilegio & homicidio altringere; addit Paludanus in 4. dist. 3. q. 3. eum, qui sic hominem baptizando mortem ejus accellerat, incurrere irregularitatem.

V. Respondetur tamen cum Suarez hic, disp. 31. sect. 3. §. *Secundò hinc colligo*, Tannero hic, disput. 4. quæst. 1. dub. 2. num. 77. si infans ille jam agat animam, & moraliter certum sit illum statim expiraturum, debere cum moderatione proximè positâ de aquâ calore temperatâ, & reliquis baptizari; in hoc enim casu, quando imminet tantum periculum mortis æternæ, leve & moraliter nullum censendum est damnnum illud, quod corpõri ex Baptismo provenire potest; nec enim mors per hoc causatur, nec notabilis mortis acceleratio, tantilla autem vitæ abbreviatio in his circumstantiis nullius est considerationis. Aliud est, si puer projiceretur in puteum, vel aquâ venenatâ aspergeretur, quæ eum statim extinguit, hæc namque actiones per se ac directè ordinantur ad necem inferendam, sicquæ in hoc casu perinde est ac si aqua omnino non adesset.

VI. Quæres secundò: Utrùm amentes sint baptizandi? Respondetur, si perpetuò fuerint amentes, & ab infantia usu rationis destituti, idem de

ipsis formandum esse judicium ac de infantibus, *risse confari debeant* lucida intervalla, & rationis usu interdum *Baptismu* fruantur, non in amentia, nisi sit periculum mortis, sed dum sui compotes sunt, debent baptizari, tunc namque sui curam gerere, animæque saluti non minus prospicere possunt, quàm alii, qui in amentiam nunquam inciderunt. Si verò quispiam non baptizatus incideret in amentiam post usum rationis, & in eâ ad finem usque vitæ permaneat, baptizari non debet, etiam in articulo mortis, nisi voluntatem suscipiendi Baptismum, & dispositionem sufficientem ad illius fructum ante amentiam ostendisset.

Circa caeremonias Baptismi, in triplici sunt differentia, quædam siquidem Baptismum antecedunt, quædam comitantur, quædam sequuntur: quæ præcedunt sunt duodecim, quæ comitantur quinque, quinque etiam sunt quæ sequuntur, de quibus contra Calvinum plerisque ex his caeremoniis rejicientem disputat Bellarminus libro primo de Baptismo, capite quarto. De iisdem etiam agit Suarez hic, in articulo 8. quæstionis 67. Sancti Thomæ, Tannerus hic, disp. 4. q. 3. dub. 4. & alii.

VII. *Tria caeremoniarum Baptismi genera.*

DISPUTATIO SEPTUAGESIMA.

De Sacramento Confirmationis.

BAPTISMVS, ut supra vidimus, est Sacramentum regenerationis, per cujus susceptionem, inquit Eugenius IV. in decreto ad Armenos, Spiritualiter renascimur: Confirmatio verò, ut ipsum nomen sonat, in gratiâ per Baptismum acceptâ nos confirmat ac roborat: hinc, immediatè subjungit idem Pontifex, Per Confirmationem augemur in gratiâ, & roboramur in Fide. Ad quam rem etiam appositè Melchiodes Papa in suâ ad Episcopos Hispania epistolâ decretali: In Baptismo, inquit, regeneramur, ad vitam, post Baptismum confirmamur ad pugnam: in Baptismo abluimur, post Baptismum roboramur, &c. Baptismi itaque tractatione absolutâ, recto ordine sequitur tractatus de Confirmatione, variâque circa eam inquirenda.

SECTIO PRIMA.

Nonnulla circa Sacramentum Confirmationis annotantur.

I. Tam Antiqui quàm novi heretici negant Confirmationem esse Sacramentum.

NOVATIANI olim teste Theodoro, libro tertio heretic. fabul. & Wicleffus apud Waldensem tomo secundo de Sacramentis, cap. 113. negabant Confirmationem esse Sacramentum. Idem ex summo, ut in alias res fa-

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

cras, ita & in hoc Sacramentum odio faciunt nostri temporis heretici, Lutherus libro de captivitate Babylonicâ, dum de Confirmatione, Calvinus libro quarto Institutionum, cap. 19. Philippus, Zuinglius, & alii, qui quamvis Confirmationem inter caeremonias Ecclesiasticas admitti posse asserant, qualis est benedictio aquæ, & similes, in numerum tamen Sacramentorum eam nullo modo admittendam affirmant.

Nihilominus Sacramentum Confirmationis & verum Sacramentum esse, & ab Apostolorum hæc usque tempora apud Christianos semper usurpa-

II. *Sacramentum Confirmationis*